

Spis treści

O autorach	XLI
Bibliografia i wykaz skrótów	XLV
Wstęp	LV

Część I. Instrukcje w zakresie realizacji obowiązków z obszaru rachunkowości i księgowości

Rozdział I. Polityka rachunkowości (<i>Artur Hołda, Anna Staszal</i>)	3
1. Komentarz	3
1.1. Postanowienia ogólne	3
1.1.1. Definicja polityki rachunkowości	3
1.1.2. Ciągłość stosowania zasad rachunkowości oraz konsekwencje ich zmian	4
1.1.3. Uproszczenia w rachunkowości	5
1.1.4. Elementy polityki rachunkowości	5
1.1.5. Opis stosowanych zasad rachunkowości w informacjach dodatkowych oraz we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego	7
1.1.6. Sporządzanie dokumentacji w języku polskim	7
1.2. Dodatkowe wytyczne dotyczące dokumentacji zasad rachunkowości zawarte w rozporządzeniach uszczegóławiających zasady rachunkowości poszczególnych jednostek	7
1.2.1. Banki	8
1.2.2. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	8
1.2.3. Fundusze emerytalne	8
1.2.4. Fundusze inwestycyjne	9
1.2.5. Domy maklerskie	9
2. Zakładowy plan kont	10
2.1. Zasady ogólne	10
2.2. Pięć typów sprawozdań finansowych	10
2.3. Przykłady planu kont	11

2.4. Przykładowy plan kont dla jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem Nr 1 do RachunkU	11
2.5. Objasnienia do wykazu kont	18
2.5.1. Konta zespolu 0 „Aktywa trwałe”	18
2.5.2. Konta zespolu 1 „Inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe”	20
2.5.3. Konta zespolu 2 „Rozrachunki, roszczenia, rozliczenia”	21
2.5.4. Konta zespolu 3 „Materiały i towary”	22
2.5.5. Konta zespolu 4 „Koszty w podziale według rodzaju”	23
2.5.6. Konta zespolu 5 „Koszty w podziale według typu działalności”	24
2.5.7. Konta zespolu 6 „Produkty, rozliczenia międzyokresowe”	26
2.5.8. Konta zespolu 7 „Przychody i koszty związane z osiągnięciem przychodów”	27
2.5.9. Konta zespolu 8 „Kapitał własny, rezerwy, wynik finansowy”	28
3. Specyfika małych przedsiębiorców	29
3.1. Jednostki zaliczane do małych przedsiębiorców	29
3.2. Plan kont dla jednostki małej	31
3.2.1. Przykładowy plan kont dla jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem Nr 5 do RachunkU	31
3.3. Objasnienia do wykazu kont	35
3.3.1. Konta zespolu 0 „Aktywa trwałe”	35
3.3.2. Konta zespolu 1 „Inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe”	36
3.3.3. Konta zespolu 2 „Rozrachunki, roszczenia, rozliczenia”	37
3.3.4. Konta zespolu 3 „Materiały i towary”	38
3.3.5. Konta zespolu 4 „Koszty w podziale według rodzaju”	39
3.3.6. Konta zespolu 5 „Koszty w podziale według typu działalności”	40
3.3.7. Konta zespolu 6 „Produkty, rozliczenia międzyokresowe”	42
3.3.8. Konta zespolu 7 „Przychody i koszty związane z osiągnięciem przychodów”	43
3.3.9. Konta zespolu 8 „Kapitał własny, rezerwy, wynik finansowy”	44
4. Wzór sprawozdania finansowego małego przedsiębiorcy	46
4.1. Bilans jednostki małej	46
4.2. Rachunek zysków i strat jednostki małej – wariant kalkulacyjny	48
4.3. Rachunek zysków i strat jednostki małej – wariant porównawczy	49
5. Specyfika mikroprzedsiębiorców	50
5.1. Jednostki zaliczane do mikroprzedsiębiorców	50
5.2. Plan kont dla jednostki mikro	52
5.3. Objasnienia do wykazu kont	54
5.3.1. Zespól kont 0 „Aktywa trwałe”	54
5.3.2. Zespól kont 1 „Inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe”	55

5.3.3. Konta zespołu 2 „Rozrachunki, roszczenia, rozliczenia”	56
5.3.4. Konta zespołu 3 „Materiały i towary”	57
5.3.5. Konta zespołu 4 „Koszty w podziale według rodzaju”	58
5.3.6. Konta zespołu 5 „Koszty w podziale według typu działalności”	59
5.3.7. Konta zespołu 6 „Produkty, rozliczenia międzyokresowe”	59
5.3.8. Konta zespołu 7 „Przychody i koszty związane z osiągnięciem przychodów”	60
5.3.9. Konta zespołu 8 „Kapitał własny, rezerwy, wynik finansowy”	61
6. Wzór sprawozdania finansowego mikroprzedsiębiorcy	62
6.1. Bilans jednostki mikro	62
6.2. Rachunek zysków i strat, wersja I	63
6.3. Rachunek zysków i strat, wersja II	63
7. Prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, przechowywanie zbiorów danych, w tym polityki rachunkowości	64
7.1. Ochrona danych księgowych	65
7.2. Przechowywanie i udostępnianie dokumentów księgowych	65
7.3. Odpowiedzialność za przestrzegane przepisów ustawy o rachunkowości ...	66
8. Objasnienia do wzorów	67
8.1. Polityka (zasady) rachunkowości jednostek standardowych	67
8.1.1. Osoby odpowiedzialne	67
8.1.2. Cel	67
8.1.3. Procedury	68
8.1.4. Terminy	68
8.1.5. Przechowywanie dokumentów	68
8.2. Polityka (zasady) rachunkowości małych jednostek	68
8.2.1. Osoby odpowiedzialne	68
8.2.2. Cel	68
8.2.3. Procedury	73
8.2.4. Terminy	73
8.2.5. Przechowywanie dokumentów	73
8.3. Polityka (zasady) rachunkowości mikroprzedsiębiorcy	73
8.3.1. Osoby odpowiedzialne	73
8.3.2. Cel	73
8.3.3. Procedury	74
8.3.4. Terminy	74
8.3.5. Przechowywanie dokumentów	74
9. Wzory polityki (zasad) rachunkowości	75
9.1. Polityka (zasady) rachunkowości jednostek standardowych	75
9.1.1. Zarządzenie prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości	75
9.1.2. Zasady (polityka) rachunkowości	75

9.2. Polityka (zasady) rachunkowości jednostek małych	88
9.2.1. Zarządzenie prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości	88
9.2.2. Zasady (polityka) rachunkowości	88
9.3. Polityka (zasady) rachunkowości mikroprzedsiębiorcy	101
9.3.1. Zarządzenie prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości	101
9.3.2. Zasady polityki rachunkowości	102
10. Sprawozdanie z płatności – jako element sprawozdawczości jednostki	110
10.1. Zakres informacyjny sprawozdania z płatności i odpowiedzialność za jego sporządzenie	111
Rozdział II. Zmiana zasad (polityki) rachunkowości, korekty błędów lat ubiegłych, zdarzenia po dniu bilansowym (Anna Staszek)	113
1. Zmiana zasad (polityki) rachunkowości	113
1.1. Hierarchia zasad rachunkowości stosowanych w Polsce	113
1.2. Ciągłość stosowania zasad rachunkowości	115
1.3. Ujęcie zmian zasad (polityki) rachunkowości	117
1.4. Zastosowanie podejścia retrospektywnego	120
2. Błędy lat ubiegłych	121
2.1. Korygowanie błędów	122
3. Zdarzenia po dacie bilansowej	126
3.1. Istota zdarzeń po dacie bilansowej	126
3.2. Ujęcie w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym zdarzeń po dniu bilansowym	127
4. Dane porównawcze wykazywane w sprawozdaniu	130
4.1. Charakter danych porównawczych	130
4.2. Retrospektywne przekształcenie danych porównawczych w przypadku braku ich porównywalności	131
5. Weryfikacja wartości szacunkowych na dzień bilansowy	132
Rozdział III. Rachunkowość organizacji non profit (Artur Hołda)	135
1. Komentarz wprowadzający	135
2. Zakładowy plan kont	139
2.1. Przykładowy plan kont dla ONP sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem Nr 6 do ustawy o rachunkowości	139
2.2. Objasnienia do wykazu kont	143
2.2.1. Konta zespołu 0 „Aktywa trwałe”	143
2.2.2. Konta zespołu 1 „Inwestycje krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe”	144
2.2.3. Konta zespołu 2 „Rozrachunki, roszczenia i rozliczenia”	145
2.2.4. Konta zespołu 3 „Materiały i towary”	147
2.2.5. Konta zespołu 4 „Koszty ogólnego zarządu w podziale według rodzaju”	148

2.2.6. Konta zespołu 5 „Koszty działalności gospodarczej”	149
2.2.7. Konta zespołu 6 „Produkty rozliczenia międzyokresowe”	150
2.2.8. Konta zespołu 7 „Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem” ..	151
2.2.9. Konta zespołu 8 „Kapitał własny, rezerwy i wynik finansowy”	154
3. Wzór sprawozdania finansowego ONP	156
3.1. Bilans ONP	156
3.2. Rachunek zysków i strat ONP	157
4. Rachunkowość ONP – przykłady ujęć ewidencyjnych	158
4.1. Ewidencja aktywów trwałych	158
4.2. Zapasy	159
4.3. Rezerwy, czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, rozliczenia międzyokresowe przychodów	159
4.4. Przychody i koszty	159
4.5. Statut ONP	161
4.6. Przeksięgowanie wyniku finansowego	162
4.7. Opodatkowanie działalności ONP	163
5. Uproszczona ewidencja	163
5.1. Zestawienie przychodów i kosztów	163
5.2. Zestawienie przepływów finansowych	166
5.3. Wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	169
5.4. Karta przychodów pracownika	171
6. Objasnienia do wzorów	173
6.1. Polityka (zasady) rachunkowości ONP	173
6.1.1. Osoby odpowiedzialne	173
6.1.2. Cel	173
6.1.3. Procedury	174
6.1.4. Terminy	174
6.1.5. Przechowywanie dokumentów	175
6.2. Opis zasad prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów	175
6.2.1. Osoby odpowiedzialne	175
6.2.2. Cel	175
6.2.3. Procedury	175
6.2.4. Terminy	175
6.2.5. Przechowywanie dokumentów	176
7. Wzory	176
7.1. Polityka (zasady) rachunkowości ONP	176
7.1.1. Zarządzenie prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości	176
7.1.2. Zasady (polityka) rachunkowości	177
7.1.3. Zasady prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów	190

Rozdział IV. Instrukcja inwentaryzacyjna (Artur Hołda)	193
1. Komentarz	193
1.1. Inwentaryzacja – definicja	193
1.2. Jednostki dokonujące inwentaryzacji	193
1.3. Wymóg posiadania instrukcji inwentaryzacyjnej	194
1.4. Osoby odpowiedzialne w procesie inwentaryzacji	194
1.5. Komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe	196
1.6. Outsourcing procesu inwentaryzacji	197
1.7. Obecność osób odpowiedzialnych podczas spisu z natury	197
1.8. Obecność biegłego rewidenta podczas inwentaryzacji	198
1.9. Decyzja kierownika jednostki	198
1.10. Archiwizacja dokumentacji inwentaryzacyjnej	199
2. Wyjaśnienia do wzorów	199
2.1. Instrukcja inwentaryzacyjna	199
2.1.1. Akty prawne (§ 1)	199
2.1.2. Cel inwentaryzacji (§ 2)	199
2.1.3. Techniki inwentaryzacyjne (§ 3)	200
2.1.4. Formy i metody inwentaryzacyjne (§ 4 i 5)	200
2.1.5. Terminy (§ 6)	201
2.1.6. Etapy inwentaryzacji (§ 7 i 8)	202
2.1.7. Spis z natury (§ 9)	202
2.1.7.1. Termin sporządzania spisu z natury rzeczowych aktywów obrotowych – regulacje szczególne	203
2.1.7.2. Inwentaryzacja ciągła	203
2.1.7.3. Jednostki miary	204
2.1.7.4. Metoda spisu uproszczonego	205
2.1.7.5. Czynności przygotowawcze do spisu z natury	206
2.1.7.6. Przeprowadzenie spisu z natury – zasady ogólne	207
2.1.7.7. Zakończenie spisu z natury	208
2.1.8. Uzgadnianie sald (§ 10)	208
2.1.9. Weryfikacja stanów księgowych i uproszczenia (§ 11 i 12)	210
2.1.10. Różnice inwentaryzacyjne (§ 13)	210
2.1.10.1. Wycena spisu z natury	212
2.1.10.2. Wyjaśnienie różnic inwentaryzacyjnych	214
2.1.10.3. Różnice pozorne i nadwyżki	215
2.1.10.4. Niedobory zawinione i niezawinione	215
2.1.10.5. Ewidencja różnic inwentaryzacyjnych	216
2.1.10.6. Wycena niedoborów	218
2.1.10.7. Ocena gospodarczej przydatności zapasów i ich rozliczenie	221

2.1.11. Opis procedury związanej z przechowywaniem dokumentów (§ 14)	222
2.1.12. Inwentaryzacja wspomagana informatycznie – zasady	223
2.2. Zarządzenie przeprowadzenia inwentaryzacji	224
2.3. Harmonogram przeprowadzenia inwentaryzacji	224
2.4. Plan sytuacyjny (mapa terenu jednostki)	225
2.5. Wyznaczenie pól spisowych	225
2.6. Ewidencja arkuszy spisu z natury	225
2.7. Polecenie przeprowadzenia spisu z natury	225
2.8. Oświadczenie wstępne osoby odpowiedzialnej materialnie	226
2.9. Oświadczenie końcowe osoby odpowiedzialnej materialnie	226
2.10. Arkusz spisu z natury	226
2.11. Sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury	227
2.12. Sprawozdanie zespołu spisowego	227
2.13. Protokół wyceny zapasów niepełnowartościowych	227
2.14. Protokół inwentaryzacji kasy	227
2.15. Zbiorcze zestawienie weryfikacji aktywów i pasywów	228
2.16. Protokół na zakończenie inwentaryzacji	228
3. Wzory	229
3.1. Decyzja prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej	229
3.2. Instrukcja inwentaryzacyjna	230
3.3. Zarządzenie wewnętrzne kierownika jednostki w sprawie inwentaryzacji rocznej (okresowo-rozliczeniowej)	244
3.4. Harmonogram inwentaryzacji rocznej	246
3.5. Ewidencja arkuszy spisu z natury	247
3.6. Polecenie przeprowadzenia spisu z natury	247
3.7. Oświadczenie wstępne	248
3.8. Oświadczenie końcowe	248
3.9. Arkusz spisu z natury	248
3.10. Sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury	250
3.11. Sprawozdanie zespołu spisowego dotyczące przygotowania i przebiegu spisu z natury	251
3.12. Protokół wyceny zapasów niepełnowartościowych	251
3.13. Protokół inwentaryzacji kasy	252
3.14. Zbiorczy protokół weryfikacji aktywów i pasywów	253
3.15. Protokół komisji inwentaryzacyjnej sporządzony na zakończenie inwentaryzacji	254
Rozdział V. Instrukcja kasowa (Artur Hołda)	257
1. Komentarz	257

1.1. Aktywa pieniężne	257
1.2. Instrukcja kasowa	258
2. Wyjaśnienia do wzorów	258
2.1. Akty prawne będące podstawą sporządzenia instrukcji kasowej (§ 1)	258
2.2. Miejsce funkcjonowania kasy (§ 2)	258
2.3. Sposób transportu gotówki (§ 3)	263
2.4. Szczególne wymagania wobec kasjera (§ 4)	263
2.5. Struktura i terminarz wpływu, rozchodu i utrzymania stanów gotówkowych (§ 5)	263
2.6. Wymagania odnośnie do formy i treści dowodów kasowych (§ 6)	264
2.7. Procedura wypłaty gotówki w kasie (§ 7)	264
2.8. Raport kasowy (§ 8)	264
2.9. Inwentaryzacja kasy: niedobory i nadwyżki (§ 9)	264
2.10. Obowiązki wynikające z TerroryzmU17 (§ 10)	265
2.11. Zmiany w SwobDziałGospU – obniżony limit dla dokonywanych transakcji gotówkowych oraz wejście w życie PrPrzed	266
2.12. Obowiązki wynikające z TerroryzmU (§ 10)	268
3. Wzory	271
3.1. Decyzja prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej	271
3.2. Instrukcja kasowa	271
Rozdział VI. Instrukcja gospodarki magazynowej (Artur Hołda)	279
1. Komentarz	279
1.1. Cel tworzenia instrukcji gospodarki magazynowej	279
1.2. Decyzja kierownika jednostki o wprowadzeniu instrukcji magazynowej	280
2. Wyjaśnienia do wzorów	280
2.1. Akty prawne, na mocy których sporządzono instrukcję magazynową (§ 1) .	280
2.2. Pojęcie magazynu i jego istota (§ 2)	280
2.3. Obowiązki magazyniera (§ 3)	281
2.4. Procedura wydawania z magazynu i przyjmowania do niego (§ 4)	281
2.5. Dokumentacja obrotu magazynowego (§ 5)	282
2.6. Mechanizmy i techniki kontroli obrotu magazynowego (§ 6)	282
2.7. Postanowienia końcowe instrukcji magazynowej (§ 7)	283
3. Wzory	283
3.1. Decyzja prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia instrukcji magazynowej	283
3.2. Instrukcja magazynowa	284
Rozdział VII. Instrukcje obiegu dokumentów (Artur Hołda, Wojciech Nowak)	289
1. Tworzenie/dostosowywanie instrukcji obiegu dokumentów	289
1.1. Ład korporacyjny	289
1.2. Struktura organizacyjna jednostki	290

1.3. Rada nadzorcza i zarząd	292
1.4. Dział audytu wewnętrznego	293
1.5. Sekretariat	293
1.6. Radca prawny	294
1.7. Główny księgowy	294
1.8. Dział księgowości	295
1.9. Dział rozliczeń kosztów	295
1.10. Dział inwestycyjny	295
1.11. Dział płac	296
2. Metody prezentacji instrukcji obiegu dokumentów	296
3. Definicja dokumentów księgowych oraz podstawowe zasady ich sporządzania ..	298
3.1. Dokumenty księgowe – definicja	298
3.2. Zawartość dowodów księgowych	299
3.3. Druki ewidencjonowane	300
3.4. Kontrola dokumentów	301
3.5. Poprawianie błędów stwierdzonych podczas kontroli	302
4. Dekretacja dokumentów księgowych	303
5. Przechowywanie dokumentów księgowych	304
6. Funkcje instrukcji obiegu dokumentów	305
7. Dokumenty kasowe	306
7.1. Kasa przyjmie (KP)	306
7.2. Kasa wypłaci (KW)	307
7.3. Raport kasowy (RK)	308
7.4. Obieg dokumentu KP	310
7.5. Obieg dokumentu KW	311
7.6. Obieg dokumentu RK	312
8. Wzory	314
8.1. Obieg dokumentu KP	314
8.2. Obieg dokumentów KW	315
8.3. Obieg dokumentów RK	316
9. Dokumenty magazynowe	317
9.1. Przyjęcie zewnętrzne (PZ)	317
9.2. Wydanie na zewnątrz (WZ)	318
9.3. Rozchód wewnętrzny (RW)	319
9.4. Obieg dokumentu PZ	320
9.5. Obieg dokumentu WZ	321
9.6. Obieg dokumentu RW	322
10. Wzory	324
10.1. Obieg dokumentu PZ	324

10.2. Obieg dokumentu WZ	325
10.3. Obieg dokumentu RW	326
11. Środki trwałe	327
11.1. Przyjęcie środka trwałego (OT)	327
11.2. Likwidacja środka trwałego (LT)	328
11.3. Zmiana miejsca użytkowania środka trwałego (MT)	330
11.4. Obieg dokumentu OT	331
11.5. Obieg dokumentu LT	332
11.6. Obieg dokumentu MT	333
12. Wzory	335
12.1. Obieg dokumentu OT	335
12.2. Obieg dokumentu LT	336
12.3. Obieg dokumentu MT	337
13. Faktura VAT zakupu materiałów do produkcji	338
13.1. Komentarz	338
13.2. Obieg faktury VAT zakupu	340
14. Wzór	342
14.1. Obieg faktur zakupu	342
15. Wniosek o zaliczkę (zakup materiałów i usług)	343
15.1. Komentarz	343
15.2. Obieg wniosku o zaliczkę	344
16. Wzór	346
16.1. Obieg wniosku o zaliczkę	346
17. Polecenie wyjazdu służbowego	347
17.1. Komentarz	347
17.2. Obieg polecenia wyjazdu służbowego/rozliczenia kosztów podróży	349
18. Wzór	351
18.1. Obieg polecenia wyjazdu służbowego	351
Rozdział VIII. Klasyfikacja środków trwałych (Artur Hołda, Anna Staszek)	353
1. Informacje wstępne	353
2. Podstawowa jednostka ewidencyjna	353
3. Klasyfikacja zgodnie z KŚT – zasady szczegółowe	355
3.1. Informacje wstępne	355
3.2. Grupa 0 – użytki gruntowe	356
3.3. Grupa 1 – budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	357
3.4. Grupa 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	360
3.5. Grupa 3 – kotły i maszyny energetyczne	361
3.6. Grupa 4 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	363
3.7. Grupa 5 – maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	368

3.8. Grupa 6 – urządzenia techniczne	374
3.9. Grupa 7 – środki transportu	378
3.10. Grupa 8 – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane	379
3.11. Grupa 9 – inwentarz żywy	381
4. Zmiany w KŚT w 2018 r. w stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów	381
5. Problemy związane ze zmianą numeru inwentarzowego środka trwałego	386
6. Problem określenia obiektu inwentarzowego z punktu widzenia rachunkowości	387
7. Problem określenia obiektu inwentarzowego z punktu widzenia prawa podatkowego	388
7.1. Informacje wstępne	388
7.2. Przykłady określenia pojedynczego obiektu inwentarzowego	390
7.2.1. Obiekty typu: laptop, desktop (komputer stacjonarny), notebook, stacja dokująca, monitor, terminal komputerowy – zaliczane do rodzaju 487 – zespoły komputerowe	390
7.2.2. Części składowe budynków	393
7.2.3. Obiekty pomocnicze obsługujące dany budynek (chodniki, place, dojazdy)	395
7.2.4. Sieciowe środki trwałe	395
7.2.5. Urządzenie stanowiące pojedynczy obiekt inwentarzowy	397
8. Objasnienia do wzorów	397
8.1. Zarządzenie w sprawie wprowadzenia instrukcji ewidencji środków trwałych w zakresie stosowania KŚT	397
8.1.1. Osoby odpowiedzialne	397
8.1.2. Cel	397
8.1.3. Procedury	398
8.1.4. Terminy	398
8.1.5. Przechowywanie dokumentów	398
9. Wzory	399
9.1. Zarządzenie prezesa zarządu w sprawie wprowadzenia instrukcji ewidencji środków trwałych (zgodnie z KSTR obowiązującym od 1.1.2018 r.)	399
9.2. Instrukcja ewidencji środków trwałych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych	399
Rozdział IX. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – ujęcie księgowe i podatkowe, regulamin (Iwona Czauderna, Marek Rotkiewicz, Tadeusz Waślicki)	403
1. Komentarz	403
1.1. Zasady tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i dokonywania odpisów	403
1.1.1. Tworzenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	403
1.1.2. Świadczenia urlopowe	405

1.1.3. Odpisy na ZFŚS	405
1.1.4. Środki Funduszu	407
1.2. Odpisy i wpłaty na ZFŚS a skutki podatkowe	408
1.2.1. Koszty podatkowe przedsiębiorcy	408
1.2.2. Przychody przedsiębiorcy	410
1.2.3. Dochody pracownika zwolnione od podatku dochodowego	412
1.2.4. Skutki podatkowe pożyczki z ZFŚS	418
2. Wyjaśnienia do wzorów	420
2.1. Regulamin ZFŚS	420
2.1.1. Obowiązek utworzenia ZFŚS (§ 1)	420
2.1.2. Ustalenie regulaminu ZFŚS (§ 2)	423
2.1.3. Utworzenie ZFŚS (§ 3)	425
2.1.4. Odpis na ZFŚS (§ 4)	426
2.1.5. Zwiększenie środków ZFŚS (§ 5)	429
2.1.6. Zarządzanie środkami ZFŚS (§ 6)	429
2.1.7. Osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń ZFŚS (§ 7)	429
2.1.8. Przeznaczenie środków ZFŚS (§ 8)	431
2.1.9. Przyznawanie świadczeń (§ 9)	434
2.1.10. Pomoc na cele mieszkaniowe (§ 10 i § 11)	436
2.2. Regulamin wyboru przedstawiciela załogi	437
2.3. Umowa pożyczki na cele mieszkaniowe	437
2.3.1. Spłata pożyczki (§ 2)	437
2.3.2. Liczba egzemplarzy umowy pożyczki (§ 9)	437
2.4. Instrukcja obliczenia liczby planowanego przeciętnego zatrudnienia	438
3. Wzory	438
3.1. Wzór regulaminu ZFŚS	438
3.2. Wzór regulaminu wyboru przedstawiciela załogi	443
3.2.1. Informacja o wyborze przedstawiciela załogi – załącznik do regulaminu wyboru przedstawiciela załogi	444
3.3. Wzór umowy pożyczki na cele mieszkaniowe	445
3.4. Wzór instrukcji obliczenia liczby planowanego przeciętnego wynagrodzenia	446
Rozdział X. Instrukcja księgowania podatkowego (Jacek Pukałuk)	451
1. Komentarz	451
1.1. Zasady prowadzenia ewidencji podatkowej	451
1.2. Zakres zdarzeń podlegających księgowaniu (ewidencjonowaniu)	453
1.2.1. Ewidencja (rejstry) VAT	453
1.2.2. Przychody w prawie bilansowym a podatkowym	454
1.2.3. Koszty w prawie bilansowym a podatkowym	455

1.2.4. Różnice kursowe	459
1.2.5. Przychody z zysków kapitałowych	461
1.3. Wymogi dotyczące ewidencji VAT i związki z kontami księgowymi	461
1.3.1. Dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania	461
1.3.2. Podatek należny	462
1.3.3. Podatek naliczony (obniżający kwotę podatku należnego)	462
1.3.3.1. Kwoty określone w art. 90 ustawy o VAT	462
1.3.3.2. Prewspółczynnik	463
1.3.4. VAT niepodlegający odliczeniu	463
1.3.5. Usługi o miejscu świadczenia poza Polską	464
1.4. Terminy i ważne daty	464
1.4.1. Podatek od towarów i usług	464
1.4.2. Podatek dochodowy od osób prawnych	467
1.4.3. Koszty uzyskania przychodów a zasada współmierności	468
1.5. Dwanaście pozycji, na które warto zwrócić szczególną uwagę	470
1.5.1. Uzgodnienie pomiędzy wartością przychodów (podatku dochodowego od osób prawnych) a wysokością obrotów (VAT)	470
1.5.2. Przychody przyszłych okresów – rozpoznanie przychodu do celów podatku dochodowego od osób prawnych	471
1.5.3. Wydatki na usługi gastronomiczne oraz noclegowe	471
1.5.4. Wydatki na reprezentację	471
1.5.5. Odsetki od pożyczek i kredytów – odmienności w prawie bilansowym i podatkowym	473
1.5.6. Niedostateczna kapitalizacja	473
1.5.7. Rozliczenia międzyokresowe bierne jako koszty uzyskania przychodów	474
1.5.8. Rezerwy	475
1.5.9. Podatek „u źródła”	476
1.5.10. Amortyzacja (umorzenie) – okres dokonywania odpisów, stawki	476
1.5.11. Amortyzacja (umorzenie) a koszty uzyskania przychodu	477
1.5.12. Zyski kapitałowe	478
1.6. Kolejność zapisów księgowani i dokumentów źródłowych	479
1.6.1. Okres przechowywania ewidencji	479
2. Wyjaśnienia do wzoru	479
2.1. Podmioty prowadzące ewidencję podatkową	479
2.2. Księgowość do celów podatkowych	479
2.3. Procedury	480
2.4. Terminy	480
2.5. Zasady kwalifikowania dokumentów	480

2.6. Okres	480
2.7. Przechowywanie	480
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego	480
Rozdział XI. Instrukcja przechowywania dowodów podatkowych i płacowych <i>(Jacek Pukałuk)</i>	485
1. Komentarz	485
1.1. Obowiązujący minimalny okres przechowywania dokumentów	485
1.2. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia	487
1.3. Warunki przechowywania dokumentów	488
1.4. Upadłość lub likwidacja podatnika (płatnika)	490
1.5. Skutki zniszczenia dokumentacji lub jej utraty	491
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji przechowywania dowodów podatkowych i płacowych	491
2.1. Osoby odpowiedzialne za przechowywanie dokumentacji księgowej	491
2.2. Cel przechowywania dokumentacji	491
2.3. Procedury	492
3. Wzory	492
3.1. Instrukcja przechowywania dokumentacji księgowo-podatkowej	492
Rozdział XII. Listy kontrolne (checklist) (Artur Hołda, Anna Staszal)	495
1. Komentarz	495
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	496
2.1. Osoby odpowiedzialne	496
2.2. Cel	496
2.3. Procedury	496
2.4. Terminy	496
2.5. Przechowywanie dokumentów	497
3. Wzory list kontrolnych – kwestionariusze oceny funkcjonowania systemu rachunkowości	497
3.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego – kompletność – lista kontrolna	497
3.2. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego jednostki małej – kompletność – lista kontrolna	498
3.3. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego jednostki mikro – kompletność – lista kontrolna	499
3.4. Informacja dodatkowa w jednostce sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie ze wzorem Nr 1 do ustawy o rachunkowości – kompletność – lista kontrolna	500
3.5. Informacja dodatkowa w jednostce małej – kompletność – lista kontrolna .	507
3.6. Dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości – lista kontrolna	510
3.7. Dowody księgowe – spełnienie wymogów ustawowych – lista kontrolna	513
3.8. Poprawność prowadzenia ksiąg rachunkowych – lista kontrolna	514

3.9. Sprawozdanie z działalności – kompletność	519
3.10. Sporządzenie sprawozdania finansowego – lista kontrolna	520
Część II. Instrukcje związane z opodatkowaniem podatkiem dochodowym	
Rozdział I. Instrukcja rozdzielania podatkowego źródeł przychodów (Artur Hołda, Anna Staszal)	525
1. Komentarz	525
1.1. Przepisy obowiązujące do 31.12.2017 r.	525
1.2. Przepisy obowiązujące od 1.1.2018 r.	525
1.3. Podział źródeł przychodów – podatnicy CIT	528
1.4. Podział źródeł przychodów – podatnicy PIT	530
1.5. Przychód z tytułu udziału w zyskach osób prawnych	532
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	532
2.1. Osoby odpowiedzialne	532
2.2. Cel	533
2.3. Procedury	533
2.4. Terminy	533
2.5. Przechowywanie dokumentów	533
3. Instrukcja podatkowego rozdzielania źródeł przychodów	534
Rozdział II. Instrukcja podatkowego rozliczania działalności inwestycyjnej i remontowej (Jacek Pukaluk)	537
1. Komentarz	537
1.1. Wstęp	537
1.2. Wydatki inwestycyjne	538
1.2.1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	538
1.2.2. Korekta po przekroczeniu kryterium czasowego	540
1.2.3. Kwalifikowanie wydatków według kryterium wartościowego	541
1.2.4. Zasady ustalania wartości początkowej	542
1.2.5. Ewidencja i dokumenty środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	545
1.2.6. Leasing środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	547
1.3. Wydatki remontowe	548
1.3.1. Środki trwałe	548
1.3.2. Kryterium wartości wydatku	549
1.3.3. Wartości niematerialne i prawne	550
1.4. Odpisy amortyzacyjne	550
1.4.1. Rozpoczęcie i zakończenie amortyzacji	550
1.4.2. Rozpoczęcie amortyzacji	551
1.4.3. Zakończenie amortyzacji	552
1.4.4. Zasady obliczania odpisów amortyzacyjnych	552

1.4.5. Odpisy amortyzacyjne wyłączone z kosztów podatkowych	558
1.5. Sprzedaż lub likwidacja środka trwałego bądź wartości niematerialnej i prawnej	559
1.6. Obowiązek przechowywania ewidencji i dokumentów	560
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	561
2.1. Osoby odpowiedzialne (§ 1)	561
2.2. Cel (§ 2)	561
2.3. Procedury (§ 3)	561
2.4. Terminy (§ 4)	561
2.5. Dokumenty (§ 5)	562
2.6. Przechowywanie (§ 6)	562
3. Wzór instrukcji podatkowego rozliczania działalności inwestycyjnej i remontowej	562
Rozdział III. Instrukcja w zakresie zaliczania w ciężar kosztów podatkowych aktywów niskocennych (<i>Marek Piotrowski</i>)	567
1. Komentarz	567
1.1. Środek trwały i wartość niematerialna i prawna	567
1.2. Preferencja pozwalająca na możliwość braku uznania składnika majątku za podlegający amortyzacji	569
1.3. Amortyzacja jednorazowa niskocennego składnika majątku	570
1.4. Ulepszenie środka trwałego	571
1.5. Środek trwały, który z uwagi na zamierzony okres wykorzystywania nie podlegał amortyzacji	572
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	573
2.1. Stosowanie instrukcji	573
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	573
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	573
3. Wzór instrukcji zaliczania do kosztów aktywów niskocennych	573
Rozdział IV. Instrukcja dokonywania odpisów amortyzacyjnych w ramach odpisu jednorazowego w przypadku środka trwałego nabytego dzięki dotacji (pomoc de minimis) (<i>Marek Piotrowski, Artur Hołda</i>)	577
1. Komentarz	577
1.1. Jednorazowy odpis amortyzacyjny	577
1.2. Warunki podmiotowe korzystania z amortyzacji jednorazowej, o której mowa w art. 22k ust. 7 PODOFizU (art. 16k ust. 7 PDOPrU)	578
1.3. Przedmiot amortyzacji jednorazowej	579
1.4. Limit roczny jednorazowych odpisów amortyzacyjnych	581
1.5. Dotacja na nabycie środka trwałego w świetle regulacji ustaw o podatkach dochodowych	581
1.6. Odpis amortyzacyjny a koszty uzyskania przychodów	583

1.7. Ustalenie limitu odpisu amortyzacyjnego zaliczanego w ciężar kosztów uzyskania przychodów w przypadku środka trwałego nabytego dzięki dotacji	584
1.8. Kiedy można dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego	585
1.9. Zaświadczenie o otrzymanej pomocy <i>de minimis</i>	586
1.10. Konsekwencje jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w prawie bilansowym	587
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	590
3. Wzór instrukcji jednorazowych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych nabytych dzięki otrzymanej dotacji	591
Rozdział V. Instrukcja amortyzacji jednorazowej fabrycznie nowych środków trwałych (Marek Piotrowski)	595
1. Komentarz	595
1.1. Amortyzacja jednorazowa dla fabrycznie nowych środków trwałych	595
1.1.1. Ogólna charakterystyka dwóch form amortyzacji jednorazowej	595
1.1.2. Warunki zastosowania nowej formuły amortyzacji jednorazowej	596
1.1.3. Limit jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowego środka trwałego	599
1.2. Amortyzacja środka trwałego o wartości początkowej przewyższającej limit 100 000 zł	600
1.3. Jednorazowy odpis amortyzacyjny w KUP	601
1.4. Zbieg prawa do amortyzacji jednorazowych	603
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	604
2.1. Stosowanie instrukcji	604
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	604
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	604
3. Wzór instrukcji zaliczania do kosztów fabrycznie nowych środków trwałych	605
Rozdział VI. Instrukcja amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych (Marek Piotrowski)	607
1. Komentarz	607
1.1. Definicja wartości niematerialnych i prawnych	607
1.2. Zmiany wprowadzone od 1.1.2018 r. w zakresie amortyzacji WNiP	610
1.3. Podstawowe zasady amortyzacji WNiP	611
1.3.1. Okres amortyzacji	611
1.3.2. Regulacje szczególne w aspekcie ustalania okresów amortyzacji	612
1.3.3. Amortyzacja jednorazowa	612
1.4. Odpis amortyzacyjny jako podatkowy koszt uzyskania przychodów	613
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	615
2.1. Stosowanie instrukcji	615
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	615
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	615

3. Wzór instrukcji w zakresie amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych	615
Rozdział VII. Ograniczenie w zaliczaniu do kosztów wydatków z tytułu usług niematerialnych (Katarzyna Charchut)	617
1. Wstęp	617
2. Wydatki na usługi niematerialne podlegające ograniczeniom w zaliczaniu do kosztów podatkowych	618
2.1. Identyfikacja usług niematerialnych	618
2.2. Opłaty za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub WNiP	619
2.3. Przenoszenie ryzyka niewypłacalności dłużnika	619
2.4. Identyfikacja podmiotów powiązanych oraz podatników z siedzibą w krajach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową	620
2.5. Kalkulacja limitów na cele stosowania art. 15e PDOPrU	621
2.5.1. Limit 3 000 000 złotych	621
2.5.2. Wskaźnik EBITDA	621
2.6. Ujmowanie kosztów usług niematerialnych w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych	622
2.7. Kalkulacja limitów w przypadku podatników uzyskujących dochody za pośrednictwem spółek niebędących podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych	622
2.8. Podatkowa grupa kapitałowa	622
2.9. Alokacja kosztów usług niematerialnych do źródeł przychodów	623
2.10. Przypadki, w których regulacja art. 15e PDOPrU nie znajduje zastosowania	623
2.10.1. Koszty związane z wytworzeniem towaru lub usługi	623
2.10.2. Usługi refakturowane na rzecz podatnika	624
2.10.3. Uprzednie porozumienie cenowe	625
3. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	626
3.1. Stosowanie instrukcji	626
3.2. Podmioty stosujące instrukcję	626
3.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	626
4. Wzór instrukcji stosowania ograniczeń w zaliczaniu do kosztów podatkowych wydatków na usługi niematerialne	626
Rozdział VIII. Instrukcja księgowania podatkowego – samochody służbowe wykorzystywane na cele prywatne pracowników (Jacek Pukaluk)	629
1. Komentarz	629
1.1. Kiedy wartość świadczenia nie stanowi przychodu po stronie pracownika ..	629
1.2. Jak obliczyć wartość świadczenia	632
1.3. Udostępnienie samochodów pracownikom a VAT	634
1.4. Obowiązki w zakresie deklaracji i dokumentacji	634
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	636
2.1. Osoby odpowiedzialne za prowadzenie ewidencji podatkowej (§ 2)	636
2.2. Cel prowadzenia ewidencji podatkowej (§ 3)	636

2.3. Procedury (§ 4)	636
2.4. Deklaracje, terminy (§ 5)	636
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego – samochody służbowe wykorzystywane na cele prywatne	637
Rozdział IX. Instrukcja księgowania podatkowego – komputery, telefony komórkowe (Jacek Pukaluk)	641
1. Komentarz	641
1.1. Zasady korzystania z narzędzi pracy – telefonów, komputerów	641
1.2. Kiedy wartość świadczenia nie stanowi przychodu po stronie pracownika ..	642
1.3. Jak obliczyć wartość świadczenia	643
1.4. Koszty uzyskania przychodów	644
1.5. Przekazanie usług nieodpłatnie a VAT	644
1.6. Wykorzystywanie własnych (prywatnych) urządzeń na cele służbowe	645
1.6.1. Pracownicy pracujący w systemie <i>home office</i>	647
1.6.2. Dostęp do internetu w domu	648
1.7. Obowiązki w zakresie deklaracji i dokumentacji	649
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	650
2.1. Zakres odpowiedzialności za prowadzenie ewidencji podatkowej/listy płac (§ 2)	650
2.2. Cel ewidencji (§ 3)	650
2.3. Procedury	650
2.4. Deklaracje, terminy (§ 5)	651
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego korzystania z urządzeń	651
Rozdział X. Instrukcja księgowania podatkowego – korzystanie z rzeczy będących własnością innych podmiotów (najem, dzierżawa, leasing) (Jacek Pukaluk)	655
1. Komentarz	655
1.1. Umowy cywilnoprawne a zobowiązania podatkowe	655
1.2. Moment powstania kosztu (podatku dochodowego od osób prawnych)	656
1.3. Leasing	657
1.3.1. Leasing operacyjny	657
1.3.2. Leasing finansowy	658
1.3.3. Leasing gruntu (lub prawa wieczystego użytkowania gruntu)	659
1.4. Czynnosc ustalony na poziomie odbiegającym od rynkowego	660
1.5. Podatek „u źródła”	660
1.5.1. Urządzenie przemysłowe, handlowe lub naukowe – definicja	661
1.5.2. Płatność za użytkowanie lub prawo do użytkowania	662
1.6. VAT	664
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	665
2.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie transakcji (§ 1)	665
2.2. Cel ewidencji	665

2.3. Procedury (§ 5)	665
2.4. Deklaracje, terminy (§ 2)	666
3. Wzór instrukcji postępowania podatkowego w związku z usługami najmu, dzierżawy, leasingu i podobnymi	666
Rozdział XI. Instrukcja zaliczania w koszty wydatków przy działalności twórczej <i>(Anna Staszal)</i>	669
1. Komentarz	669
1.1. Przepisy obowiązujące do 31.12.2017 r.	669
1.2. Przepisy obowiązujące od 1.1.2018 r.	670
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	673
2.1. Osoby odpowiedzialne	673
2.2. Cel	674
2.3. Procedury	674
2.4. Terminy	674
2.5. Przechowywanie dokumentów	674
3. Instrukcja podatkowego stosowania 50% KUP	674
Rozdział XII. Instrukcja księgowania podatkowego – wartości niematerialne i prawne <i>(Jacek Pukaluk)</i>	677
1. Komentarz	677
1.1. Wartości niematerialne i prawne w prawie bilansowym i podatkowym	677
1.2. Jaki okres amortyzacji i jakie stawki należy stosować?	679
1.3. Ograniczenie dotyczące kosztów uzyskania przychodu	680
1.4. Obliczanie i potrącanie podatku „u źródła”	680
1.4.1. Obowiązki w zakresie deklaracji i dokumentacji	681
1.4.2. Od czego zależy stawka podatku „u źródła”?	682
1.5. Oprogramowanie komputerowe – na co zwrócić uwagę	685
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	686
2.1. Osoby odpowiedzialne za prowadzenie ewidencji podatkowej (§ 2)	686
2.2. Cel prowadzenia księgowości do celów podatkowych, współpraca (§ 3)	686
2.3. Procedury (§ 4)	686
2.4. Deklaracje, terminy (§ 5)	686
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego wartości niematerialnych i prawnych	687
Rozdział XIII. Instrukcja księgowania podatkowego – działalność finansowa <i>(Jacek Pukaluk)</i>	691
1. Komentarz	691
1.1. Transakcje finansowe a zobowiązania podatkowe	691
1.2. Koszty: kapitalizacja odsetek, finansowanie wydatków inwestycyjnych (podatek dochodowy od osób prawnych)	692
1.3. Niedostateczna kapitalizacja	693
1.4. Geny transferowe	695

1.5. Podatek „u źródła”	697
1.6. Podatek od czynności cywilnoprawnych	699
1.7. <i>Cash-pooling</i>	701
1.8. Działalność finansowa a VAT	702
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	703
2.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie transakcji (§ 1)	703
2.2. Cel ewidencji	703
2.3. Procedury	703
2.4. Deklaracje, terminy (§ 2)	703
3. Wzór instrukcji postępowania podatkowego w związku z operacjami finansowymi	704
Rozdział XIV. Instrukcja rozliczania w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów transakcji rozliczanych gotówkowo w obszarze CIT i PIT <i>(Marek Piotrowski)</i>	707
1. Komentarz wprowadzający	707
1.1. Ogólne zasady zaliczania wydatków w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów	707
1.2. Obowiązujące od 2017 r. regulacje ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	708
1.3. Nowe wyłączenie KUP właściwe dla płatności gotówkowych	709
1.4. Kompensata wzajemnych wierzytelności (potrącenie)	711
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	712
2.1. Wdrożenie instrukcji – warunki podmiotowe	712
2.2. Ustalenie wartości transakcji	713
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	713
3. Wzór instrukcji rozliczania w ciężar podatkowych kosztów uzyskania przychodów transakcji rozliczanych gotówkowo w obszarze CIT i PIT	713
Rozdział XV. Działalność prowadzona poza granicami (podatek dochodowy – zagraniczne spółki kontrolowane) <i>(Jacek Pukaluk)</i>	717
1. Komentarz	717
1.1. Pojęcie „zagraniczna spółka kontrolowana”	717
1.2. Zakres stosowania przepisów o zagranicznej spółce kontrolowanej	719
1.3. Rzeczywista działalność gospodarcza	720
1.4. Rejestr spółek zagranicznych, ewidencja	720
1.5. Obliczenie podatku	721
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	722
2.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie transakcji	722
2.2. Cel ewidencji i procedur	722
2.3. Procedury	722
2.4. Deklaracje, terminy	722

3. Wzór instrukcji postępowania podatkowego w związku z ryzykiem dotyczącym „zagranicznych spółek kontrolowanych”	723
Rozdział XVI. Instrukcja dopuszczalności stosowania obniżonej stawki CIT w wysokości 15% (Marek Piotrowski)	727
1. Komentarz wprowadzający	727
1.1. Podatnicy podlegający opodatkowaniu według zasad ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	727
1.2. Preferencja podatkowa w postaci 15% stawki CIT	728
1.3. Mały podatnik jako kwalifikacja uprawniająca do stosowania preferencji podatkowej	728
1.4. Podatnik rozpoczynający działalność w roku podatkowym	729
1.5. Wyłączenie dla podatników przekształconych przed 1.1.2017 r.	730
1.6. Rok podatkowy a stawka podatku w wysokości 15%	731
1.7. Podatkowe grupy kapitałowe wyłączone z obniżonej stawki podatku	732
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	733
2.1. Stosowanie instrukcji	733
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	733
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	733
3. Wzór instrukcji dopuszczalności stosowania stawki podatku w wysokości 15% ..	733
Rozdział XVII. Instrukcja rozliczania strat z lat ubiegłych (Marek Piotrowski)	735
1. Komentarz	735
1.1. Rozliczenie straty z lat ubiegłych w obszarze podatku dochodowego od osób fizycznych	735
1.1.1. Regulacje prawne	735
1.1.2. Brak możliwości kompensowania strat z różnych źródeł przychodów	735
1.1.3. Szczególne przypadki rozliczenia straty w obszarze podatku dochodowego od osób fizycznych	736
1.1.4. Odliczenie straty z różnych działalności gospodarczych podatnika ..	736
1.1.5. Zasady rozliczania strat w czasie	737
1.2. Rozliczenie straty z lat ubiegłych w obszarze podatku dochodowego od osób prawnych – z uwzględnieniem zmian obowiązujących od 1.1.2018 r. .	738
1.2.1. Definicja straty w ujęciu podatku dochodowego od osób prawnych .	738
1.2.2. Zasady odliczania strat w stanie prawnym przed 1.1.2018 r.	739
1.2.3. Zasady odliczania strat w stanie prawnym po 1.1.2018 r.	739
1.2.4. Zasady rozliczania strat w zakresie podatkowych grup kapitałowych	740
1.3. Przepisy przejściowe w zakresie rozliczania przez podatników PDOPrU strat sprzed 2018 r.	741
1.4. Przepisy przejściowe właściwe dla podatników PDOPrU, u których rok podatkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym	742
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	742

2.1. Stosowanie instrukcji	742
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	742
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	743
3. Wzór instrukcji rozliczania strat z lat ubiegłych	743
Rozdział XVIII. Instrukcja rozliczania ulgi na badania i rozwój (ulga B+R) w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r. (Maja Fabrowska, Wojciech Studnicki)	745
1. Komentarz	745
1.1. Informacje wstępne	745
1.2. Definicja działalności B+R	746
1.3. Koszty kwalifikowane związane z działalnością B+R	747
1.3.1. Katalog ustawowy kosztów kwalifikowanych	747
1.3.2. Limity odliczenia kosztów kwalifikowanych	748
1.3.3. Jak rozliczyć ulgę B+R?	749
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	751
2.1. Stosowanie instrukcji	751
2.2. Podatnicy zobowiązani do stosowania instrukcji	751
2.3. Akty normatywne stosowane w instrukcji	751
3. Wzór instrukcji rozliczania ulgi na badania i rozwój (ulga B+R) w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r.	751
Rozdział XIX. Obowiązki płatników w podatku dochodowym od osób fizycznych (Iwona Czuderna)	755
1. Komentarz	755
1.1. Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	755
1.1.1. Ustalenie przychodów	755
1.1.2. Koszty uzyskania przychodów	756
1.1.3. Podwyższone koszty pracownice	757
1.1.4. Obliczanie zaliczki na podatek dochodowy	757
1.1.5. Oświadczenie pracownika o rozliczeniu z małżonkiem lub dzieckiem	757
1.1.6. Wniosek o potrącanie wyższych zaliczek na podatek	758
1.1.7. Obliczenie zaliczki po złożeniu oświadczenia przez pracownika w PIT-2	758
1.1.8. Wpłata zaliczki na podatek dochodowy	758
1.2. Umowy zlecenia i o dzieło	758
1.2.1. Wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia	758
1.2.2. Wynagrodzenie z tytułu umowy o dzieło	760
1.2.3. Małe umowy zlecenia lub umowy o dzieło	763
1.2.4. Umowa zlecenie i umowa o dzieło z pracownikiem	764
1.3. Deklaracje i roczne obliczenie podatku	765
1.3.1. Obowiązek sporządzenia deklaracji: PIT-4R i PIT-11	765
1.3.2. Roczne obliczenie podatku	766

1.4. Wynagrodzenie z tytułu umowy z osobą zagraniczną	766
1.4.1. Zryczałtowany podatek od przychodów	766
1.4.2. Stosowanie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	767
1.4.3. Certyfikat rezydencji	767
1.4.4. Wpłata zaliczki na podatek dochodowy i sporządzenie deklaracji PIT-8AR	767
1.4.5. Obowiązek sporządzenia imiennej informacji IFT-1/IFT-1R	767
1.5. Odpowiedzialność za niepobranie zaliczki na podatek i niewpłacenie jej	768
1.5.1. Zaległości podatkowe z tytułu zaliczek	768
1.5.2. Odpowiedzialność płatnika	768
1.5.3. Odpowiedzialność karna skarbową	769
2. Wzory	769
2.1. Instrukcja obliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od wynagrodzeń wypłacanych ze stosunku pracy i umowy zlecenia	769
2.2. Instrukcja obliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od wynagrodzeń wypłacanych z umowy o dzieło	771
Rozdział XX. Instrukcja postępowania w przypadku zwolnienia z obowiązku wpłaty zaliczek na podatek dochodowy nieprzekraczających 1000 zł oraz przekraczających 1000 zł (Tobiasz Szczęsny)	775
1. Komentarz	775
1.1. Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych mogący skorzystać ze zwolnienia z obowiązku wpłaty zaliczki na podatek dochodowy	775
1.2. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych mogący skorzystać ze zwolnienia z obowiązku wpłaty zaliczki na podatek dochodowy	777
1.3. Zamknięty katalog określonych form rozliczania zaliczek dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych	778
1.4. Zamknięty katalog określonych form rozliczania zaliczek dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych	779
1.5. Mały podatnik w rozumieniu ustaw o podatkach dochodowych	780
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	780
2.1. Stosowanie instrukcji	780
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	780
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	780
3. Wzór instrukcji postępowania w przypadku zwolnienia z obowiązku wpłaty zaliczek na podatek dochodowy nieprzekraczających 1000 zł oraz przekraczających 1000 zł	781
Rozdział XXI. Instrukcja księgowania podatkowego opłacanych przez płatnika składek ZUS (Marek Piotrowski)	785
1. Komentarz	785
1.1. Ogólne zasady zaliczania wydatków w ciężar podatkowych KUP	785
1.2. Składki na ubezpieczenie a wyłączenie z KUP	786
1.2.1. Składki na ubezpieczenie społeczne	786

1.2.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	788
1.2.3. Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	789
1.2.4. Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	789
1.3. Zasady zaliczania składek na ubezpieczenie społeczne, FP i FGŚP do KUP – poszczególne tytuły ubezpieczeń	790
1.3.1. Składki z tytułu umów o pracę	790
1.3.2. Składki z tytułu umów cywilnoprawnych	792
1.3.3. Zaległe składki	792
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	793
2.1. Podstawa wdrożenia wzoru	793
2.2. Ustalenie „pracowniczych” tytułów ubezpieczeń	793
2.3. Pozostałe tytuły ubezpieczenia	793
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego opłacanych przez płatnika składek ZUS	793
Rozdział XXII. Instrukcja księgowania podatkowego – abonamenty medyczne, ubezpieczenia dla pracowników, rekreacja (Jacek Pukaluk)	797
1. Komentarz	797
1.1. Kiedy wartość świadczenia nie stanowi przychodu po stronie pracownika ..	797
1.2. Jak obliczyć wartość świadczenia?	801
1.3. Świadczenia dla pracowników a VAT	802
1.4. Obowiązki w zakresie deklaracji i dokumentacji	803
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	803
2.1. Osoby odpowiedzialne za prowadzenie ewidencji podatkowej/listy płac (§ 2)	803
2.2. Cel prowadzenia ewidencji (§ 3)	804
2.3. Procedury (§ 4)	804
2.4. Deklaracje, terminy (§ 5)	804
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego świadczeń przekazywanych pracownikom	804
Rozdział XXIII. Instrukcja opodatkowania wygranych w konkursach – obowiązki po stronie płatnika i podatnika (Tobiasz Szczęsny)	807
1. Komentarz	807
1.1. Opodatkowanie wygranych w konkursach	807
1.2. Zwolnienie z opodatkowania wygranych w konkursach	808
1.2.1. Regulacje prawne	808
1.2.2. Pojęcie konkursu lub gry i warunki zastosowania zwolnienia – rozstrzygnięcia organów podatkowych i sądów administracyjnych ..	809
1.3. Obowiązki płatnika i podatnika przy opodatkowaniu oraz zwolnieniach z opodatkowania wygranych w konkursach	813
1.3.1. Sytuacja podmiotu organizującego konkurs	813

1.3.2. Sytuacja, gdy podatnik jest zobowiązany do wpłacenia kwoty zryczałtowanego podatku dochodowego	814
1.3.3. Sytuacja, gdy podatnik (laureat konkursu) jest nierezydentem i posiada certyfikat rezydencji	814
1.3.4. Sytuacja, gdy konkurs organizuje podmiot zewnętrzny (agencja)	817
1.3.5. Sytuacja, gdy konkurs wygrywa osoba fizyczna, która prowadzi działalność gospodarczą	817
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	818
2.1. Stosowanie instrukcji	818
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	818
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	818
3. Wzór instrukcji opodatkowania wygranych w konkursach – obowiązki po stronie płatnika i podatnika	819
Rozdział XXIV. Instrukcja postępowania podatkowego w związku z operacjami finansowania dłużnego (Jacek Pukaluk)	823
1. Niedostateczna kapitalizacja – informacje wstępne	823
2. Granica odliczalności kosztów	824
3. Próg kwotowy dla celów stosowania regulacji	826
4. Inne wyłączenia	826
5. Rynkowa zdolność kredytowa	827
6. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	828
6.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie transakcji	828
6.2. Cel ewidencji	828
6.3. Procedury	828
6.4. Deklaracje, terminy	828
7. Wzór instrukcji postępowania podatkowego w związku z operacjami finansowymi (koszty finansowania dłużnego)	829
 Część III. Instrukcje w zakresie opodatkowania podatkiem od towarów i usług	
Rozdział I. Działalność o charakterze „mieszanym” (prewspółczynnik) (Jacek Pukaluk)	835
1. Komentarz	835
1.1. Prawo do odliczenia podatku naliczonego	835
1.2. Zakres stosowania prewspółczynnika	837
1.3. Sposoby kalkulacji prewspółczynnika	839
1.4. Okres stanowiący podstawę do obliczenia proporcji	840
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	841
2.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie transakcji	841
2.2. Cel ewidencji	841
2.3. Procedury	842
2.4. Deklaracje, terminy	842

3. Wzór instrukcji postępowania podatkowego w związku z działalnością mieszaną (obejmującą działalność gospodarczą i czynności wychodzące poza jej zakres)	842
Rozdział II. Mechanizm podzielonej płatności w VAT (split payment) (Artur Hołda) .	847
1. Komentarz	847
1.1. Informacje ogólne	847
1.2. Ogólne zasady działania mechanizmu podzielonej płatności	848
1.3. Wydzielony rachunek VAT	849
1.4. Korzyści oraz konsekwencje korzystania z mechanizmu podzielonej płatności	851
1.5. Zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w mechanizmie <i>split payment</i>	854
1.6. Zmiany w rachunkowości wynikające z wprowadzenia mechanizmu podzielonej płatności	855
2. Wyjaśnienia do wzorów	856
2.1. Osoby odpowiedzialne	856
2.2. Cel	856
2.3. Procedury	856
2.4. Terminy	857
2.5. Przechowywanie dokumentów	857
3. Wzór instrukcji stosowania mechanizmu podzielonej płatności oraz załącznika do tej instrukcji	858
3.1. Instrukcja stosowania mechanizmu podzielonej płatności	858
3.2. Załącznik Nr 1 do instrukcji stosowania mechanizmu podzielonej płatności	862
Rozdział III. Instrukcja księgowania podatkowego bonusów – premii pieniężnych (Jacek Pukaluk)	865
1. Komentarz	865
1.1. Przyczyny wątpliwości co do ujmowania bonusów dla celów VAT	865
1.2. Bonus jako rabat	867
1.3. Dokumentowanie bonusu	871
1.4. Wystawianie faktur korygujących	871
1.5. Skutki udzielenia bonusu w zakresie podatku dochodowego	872
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	873
2.1. Odpowiedzialność za ewidencjonowanie bonusów (premię pieniężnych) (§ 1)	873
2.2. Cel ewidencji	873
2.3. Procedury (§ 5)	873
2.4. Deklaracje, terminy (§ 2)	874
3. Wzór instrukcji prowadzenia ewidencji VAT w związku z przekazywanymi bonusami	874
Rozdział IV. Ulga na złe długi w VAT (Iwona Czuderna)	877

1. Uwagi ogólne	877
2. Pojęcie ulgi na złe długi	877
3. Korzyści dla wierzyciela wynikające z ulgi na złe długi	878
4. Zasady korzystania z ulgi na złe długi przez wierzyciela	879
5. Korekta VAT należnego	879
6. Skutki dla dłużnika niezapłacenia należności w terminie 150 dni od daty płatności	880
6.1. Skutki podatkowe niezapłacenia należności wynikającej z faktury u dłużnika	880
6.2. Obowiązki dłużnika w przypadku niezapłacenia należności	881
7. Sankcja w uldze na złe długi a dodatkowe zobowiązanie	882
8. Instrukcja skorzystania z ulgi na złe długi	883
9. Wyjaśnienia do wzoru VAT-ZD – zawiadomienie o skorygowaniu podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego	884
9.1. Wzór VAT-ZD (1)	884
9.2. Podmiot składający VAT-ZD	884
9.3. Termin złożenia VAT-ZD	884
9.4. Miejsce składania VAT-ZD	884
9.5. Dane zawarte w zawiadomieniu	884
Rozdział V. Instrukcja – sprzedaż towarów elektronicznych (Jacek Pukaluk)	885
1. Komentarz wprowadzający	885
1.1. Sprzedaż towarów elektronicznych – zasady opodatkowania VAT	885
1.2. Odwrotne obciążenie	886
1.2.1. Warunki	886
1.2.2. Faktura i data powstania obowiązku podatkowego	890
1.3. Podatek naliczony	890
1.4. Deklaracje	891
1.5. Odpowiedzialność solidarna nabywcy	891
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji księgowania podatkowego	893
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego	893
Rozdział VI. Instrukcja opodatkowania usług budowlanych w ramach procedury odwrotnego obciążenia (Jacek Pukaluk)	897
1. Komentarz wprowadzający	897
1.1. Odwrotne obciążenie przy świadczeniu usług budowlanych	897
1.2. Przedmiot usług objętych procedurą	898
1.3. Warunki podmiotowe	900
1.4. Pojęcie podwykonawcy	900
1.5. Dokumentowanie fakturą	901
1.6. Informacja podsumowująca	903
1.7. Usługi budowlane na przełomie lat 2016–2017 – przepisy przejściowe	904
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	905

2.1. Stosowanie instrukcji	905
2.2. Podmioty zobowiązane do stosowania instrukcji	906
2.3. Akty normatywne stosowane w instrukcji	906
3. Wzór instrukcji stosowania procedury opodatkowania usług budowlanych w ramach procedury odwrotnego obciążenia	906
Rozdział VII. Instrukcja – sprzedaż zagraniczna (Jacek Pukaluk)	909
1. Komentarz wprowadzający	909
1.1. Sprzedaż zagraniczna – stawki podatkowe	909
1.2. Transakcje	910
1.2.1. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów	910
1.2.2. „Nietransakcyjna” wewnątrzwspólnotowa dostawa towaru	912
1.2.3. Eksport towarów	913
1.2.4. Transakcje „łańcuchowe”	915
1.2.5. Świadczenie usług	916
1.2.6. Szczególne regulacje	918
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji księgowania podatkowego	919
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego	919
Rozdział VIII. Instrukcja – usługi elektroniczne (Jacek Pukaluk)	923
1. Komentarz wprowadzający	923
1.1. Usługi – zasady opodatkowania	923
1.2. Pojęcie usług elektronicznych	923
1.2.1. Usługi świadczone „ponad granicami”	925
1.2.2. Mechanizm rozliczania podatku	925
2. Wyjaśnienia do wzoru	927
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego	928
Rozdział IX. Eksport towarów w ramach transakcji łańcuchowych (Michał Matysiak)	931
1. Eksport towarów i transakcje łańcuchowe – informacje ogólne	931
1.1. Definicja eksportu	931
1.2. Eksport pośredni i bezpośredni	933
1.3. Transakcje łańcuchowe	933
1.4. Obowiązek podatkowy w dostawie eksportowej	936
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	938
2.1. Stosowanie instrukcji	938
2.2. Podatnicy stosujący instrukcję	938
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	938
3. Wzór instrukcji rozliczania eksportu towarów w ramach transakcji łańcuchowych	939
Rozdział X. Instrukcja zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r. (Marek Piotrowski)	941

1. Komentarz wprowadzający	941
1.1. Prawo do zwrotu nadwyżki podatku naliczonego jako przejaw zasady neutralności podatku	941
1.2. Deklaracja i wniosek o zwrot	943
1.3. Terminy zwrotu	944
1.3.1. Podstawowy, czyli 60-dniowy termin zwrotu	944
1.3.2. Termin 25-dniowy	945
1.3.3. Termin 180-dniowy	948
1.4. Przedłużenie terminu zwrotu	948
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	950
2.1. Stosowanie instrukcji	950
2.2. Podatnicy stosujący instrukcję	950
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	950
3. Wzór instrukcji zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r.	951
Rozdział XI. Instrukcja rozliczania VAT w okresach kwartalnych w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r. (Marek Piotrowski)	953
1. Komentarz wprowadzający	953
1.1. Zasady ogólne ustalania okresów rozliczeniowych	953
1.2. Mali podatnicy w rozumieniu ustawy o VAT	954
1.3. Wyłączenia prawa do kwartalnego rozliczania VAT	955
1.4. Informacje podsumowujące	955
1.5. Utrata prawa i rezygnacja z kwartalnych rozliczeń	956
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	958
2.1. Stosowanie instrukcji	958
2.2. Podatnicy zobowiązani do stosowania instrukcji	958
2.3. Akty normatywne stosowane w instrukcji	958
3. Wzór instrukcji rozliczania VAT w okresach kwartalnych w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2018 r.	959
Rozdział XII. Instrukcja rozpoznania obowiązku przekazywania deklaracji VAT oraz informacji podsumowujących w formie elektronicznej (Marek Piotrowski)	961
1. Komentarz wprowadzający	961
1.1. Zasada przesyłania deklaracji rozliczeniowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej	961
1.2. Podatnicy, którzy do końca 2017 r. byli uprawnieni do składania deklaracji w formie papierowej	963
1.3. Informacje podsumowujące – unijne	964
1.4. Krajowe informacje podsumowujące	965
1.5. Sankcja za niezłożenie deklaracji (informacji) w wymaganej formie	966
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	967
2.1. Stosowanie instrukcji	967

2.2. Podmioty zobowiązane do stosowania instrukcji	967
2.3. Akty normatywne stosowane w instrukcji	967
3. Wzór instrukcji rozpoznania obowiązku przekazywania deklaracji VAT oraz informacji podsumowujących w formie elektronicznej	967
Rozdział XIII. Instrukcja – sprzedaż towarów używanych (Jacek Pukaluk)	969
1. Komentarz wprowadzający	969
1.1. Sprzedaż towarów używanych – zasady opodatkowania VAT	969
1.2. Schemat marży	970
1.2.1. Warunki	970
1.2.2. Podstawa opodatkowania i podatek	972
1.3. Podatek naliczony	972
1.4. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów i eksport	973
1.5. Faktury i ewidencje	973
1.6. Deklaracje	974
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji księgowania podatkowego	974
3. Wzór instrukcji księgowania podatkowego	975
Rozdział XIV. Instrukcja rozliczania do celów VAT dostawy tzw. mediów i innych opłat do wynajmowanych lokali (Katarzyna Adamowicz)	979
1. Komentarz	979
1.1. Ogólne zasady opodatkowania VAT dostawy towarów i świadczenia usług	979
1.2. Opodatkowanie VAT świadczeń kompleksowych	980
1.3. Refakturowanie kosztów mediów i innych opłat na najemcę	981
1.3.1. Przepisy VATU dotyczące refakturowania	981
1.3.2. Opodatkowanie refaktury mediów a sposób rozliczania mediów z nabywcą	981
1.3.3. Przeniesienie na najemcę tzw. opłaty śmieciowej	984
1.3.4. Stawka podatku od towarów i usług	984
1.3.5. Obowiązek podatkowy	985
1.3.6. Dokumentowanie	986
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	986
2.1. Stosowanie instrukcji	986
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	987
2.3. Przepisy stosowane w instrukcji	987
3. Wzór instrukcji rozliczania do celów podatku VAT dostawy tzw. mediów do wynajmowanych lokali	987
Rozdział XV. Instrukcja dokumentowania sprzedaży dokonywanej na rzecz konsumentów za pomocą faktury (Katarzyna Adamowicz)	991
1. Komentarz	991
1.1. Obowiązek dokumentowania paragonem sprzedaży dokonywanej na rzecz osób fizycznych	991

1.1.1. Regulacje prawne	991
1.1.2. Sankcje za nieprzestrzeganie przepisów	992
1.2. Obowiązek dokumentowania fakturą sprzedaży dokonywanej na rzecz osób fizycznych	992
1.2.1. Wystawianie faktury – uwagi ogólne	992
1.2.2. Faktura na żądanie nabywcy (konsumenta)	994
1.2.3. Faktura wystawiona na rzecz osoby fizycznej a JPK	997
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	998
2.1. Stosowanie instrukcji	998
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	998
2.3. Przepisy stosowane w instrukcji	998
3. Wzór instrukcji dokumentowania fakturą sprzedaży na rzecz osób fizycznych ...	999
Rozdział XVI. Wymiana barterowa a VAT (Michał Matysiak)	1001
1. Komentarz	1001
1.1. Umowa barterowa – informacje wstępne	1001
1.2. Umowa barterowa na gruncie VATU	1001
1.3. Obowiązek podatkowy i podstawa opodatkowania a umowa barterowa	1002
2. Wyjaśnienia do wzoru instrukcji	1003
2.1. Stosowanie instrukcji	1003
2.2. Podatnicy stosujący instrukcję	1003
3. Wzór instrukcji rozliczania transakcji barterowych	1003
Rozdział XVII. Instrukcja dokumentowania sprzedaży rzeczowych składników majątku oraz świadczenia usług na rzecz własnych pracowników pod kątem zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kasy rejestrującej w 2018 r. (Tobiasz Szczęsny)	1005
1. Komentarz	1005
1.1. Sprzedaż rzeczowych składników majątku oraz świadczenia usług na rzecz własnych pracowników	1005
1.2. Nieodpłatne przekazanie rzeczowych składników majątku oraz nieodpłatne świadczenie usług na rzecz własnych pracowników	1007
1.3. Zwolnienie z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kasy rejestrującej w przypadku sprzedaży rzeczowych składników majątku oraz świadczenia usług na rzecz własnych pracowników	1009
2. Wyjaśnienie do wzoru instrukcji	1013
2.1. Stosowanie instrukcji	1013
2.2. Podmioty stosujące instrukcję	1013
2.3. Akty prawne stosowane w instrukcji	1014

3. Wzór instrukcji dokumentowania sprzedaży rzeczowych składników majątku oraz świadczenia usług na rzecz własnych pracowników pod kątem zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kasy rejestrującej w 2018 r.	1014
---	------

Część IV. Instrukcje w zakresie procedur szczególnych oraz instrukcje płacowe i wspomagające proces gospodarczy

Rozdział I. Instrukcja w sprawie składania wniosku o pisemną interpretację indywidualną prawa podatkowego (Iwona Czauderna)	1019
1. Komentarz wprowadzający	1019
1.1. Zasady wystąpienia z wnioskiem o pisemną interpretację indywidualną	1019
1.2. Warunki złożenia wniosku	1020
1.3. Forma i treść wniosku	1021
1.4. Opłata za wniosek	1022
1.5. Obowiązki organu podatkowego	1023
1.5.1. Organ wydający interpretację	1023
1.5.2. Data złożenia wniosku	1023
1.5.3. Procedura wydania interpretacji indywidualnej	1024
1.5.4. Forma interpretacyjna	1025
1.5.5. Skarga na interpretację	1025
1.5.6. Wniesienie skargi na interpretację	1026
1.5.7. Orzeczenie sądu	1026
1.5.8. Przykładowe pouczenie wnioskodawcy o możliwości złożenia skargi na interpretację	1026
1.5.9. Publikacja interpretacji	1027
1.5.10. Zmiana stanowiska przez organ podatkowy	1027
1.5.11. Zmiana lub uchylenie interpretacji z urzędu	1027
1.6. Skutki zastosowania się do interpretacji	1028
1.6.1. Skutki prawne – zasada nieszkodzenia	1028
1.6.2. Konieczność zapłaty podatku	1029
1.6.3. Zakres zwolnienia od zapłaty podatku	1029
1.6.4. Interpretacja indywidualna a klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania	1030
2. Wyjaśnienia do wzoru wniosku ORD-IN(8)	1031
2.1. Formularz wniosku	1031
2.2. Rodzaj sprawy	1031
2.3. Organ, do którego kierowany jest wniosek	1032
2.4. Cel złożenia wniosku	1032
2.5. Wnioskodawca	1032
2.6. Właściwy organ podatkowy	1032
2.7. Pełnomocnik	1032
2.8. Przedmiot wniosku	1033

2.9. Opłata	1033
2.10. Stan faktyczny	1034
2.11. Własne stanowisko w sprawie	1034
2.12. Informacja o załącznikach	1034
2.13. Oświadczenie	1034
2.14. Data	1035
2.15. Podpis	1035
2.16. Powiadomienie o wydaniu interpretacji	1035
Rozdział II. Dokumentacja związana z podróżami służbowymi (Marek Rotkiewicz) ...	1037
1. Komentarz wprowadzający	1037
1.1. Cechy niezbędne, aby uznać świadczoną pracę za podróż służbową	1037
1.2. Ograniczenia w możliwości zlecenia wyjazdu	1039
1.3. Zakres dokumentacji związanej z podróżą służbową	1040
1.4. Termin rozliczenia kosztów delegacji	1041
1.5. Dokumenty potwierdzające wydatki	1042
1.5.1. Podstawowe dokumenty potwierdzające wydatek	1042
1.5.2. Dodatkowe informacje, jakie pracodawca musi pozyskać od pracownika w celu pełnego rozliczenia delegacji	1043
1.6. Wypłata należności pracownikowi	1043
2. Wyjaśnienia do wzorów	1044
2.1. Polecenie wyjazdu w podróż służbową	1044
2.1.1. Oznaczenie pracownika	1044
2.1.2. Cel wyjazdu	1044
2.1.3. Miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży	1045
2.1.4. Czas podróży	1047
2.1.5. Potwierdzenie pobytu służbowego	1047
2.1.6. Środki lokomocji	1048
2.1.7. Zaliczka	1048
2.2. Rozliczenie podróży służbowej	1050
2.2.1. Delegacje krajowe	1050
2.2.1.1. Diety w delegacjach krajowych	1050
2.2.1.2. Koszty przejazdów	1055
2.2.1.3. Noclegi	1057
2.2.1.4. Przejazdy lokalne	1058
2.2.2. Delegacje zagraniczne	1060
2.2.2.1. Diety w delegacjach zagranicznych	1060
2.2.2.2. Koszty przejazdów	1061
2.2.2.3. Noclegi	1061

2.2.2.4. Przejazdy lokalne	1062
2.2.2.5. Przewóz bagażu i koszty leczenia	1064
2.2.3. Inne wydatki	1065
2.2.3.1. Wydatek na pranie odzieży	1065
2.2.3.2. Opłata wizowa	1066
2.3. Oświadczenie pracownika o okolicznościach mających wpływ na świadczenia związane z podróżą służbową	1067
3. Wzory dokumentów	1067
3.1. Polecenie wyjazdu w podróż służbową	1067
3.2. Rozliczenie podróży służbowej	1069
3.2.1. Rachunek kosztów podróży na terenie kraju	1069
3.2.2. Rozliczenie kosztów zagranicznej podróży służbowej	1070
3.3. Oświadczenie pracownika o okolicznościach mających wpływ na świadczenia związane z podróżą służbową	1072
Rozdział III. Stawka minimalna w umowach zleceniach (Marek Rotkiewicz)	1075
1. Zakres zmian w zakresie stawki minimalnej	1075
2. Umowa zlecenia i umowa o dzieło	1076
3. Wyszczególnienie zleceniobiorców i zleceniodawców, do których ma zastosowanie stawka minimalna	1076
4. Zlecający będący przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną	1077
5. Osoba fizyczna niewykonywająca działalności gospodarczej	1077
6. Zleceniobiorca przedsiębiorcą	1078
7. Wysokość wynagrodzenia	1081
8. Roszczenie o wypłatę w minimalnej wysokości	1082
9. Zakaz zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia	1084
10. Wypłata w pieniądzu	1085
11. Minimalna częstotliwość wypłat	1086
12. Potwierdzanie liczby godzin wykonywania usług	1088
13. Okres objęty ewidencją	1091
14. Przechowywanie dokumentów	1092
15. Wyłączenia	1093
16. Miejsce, czas i prowizja	1094
17. Konkretnie usługi	1095
18. Przykładowy wzór umowy	1096
Rozdział IV. Odsetki w obrocie profesjonalnym i nieprofesjonalnym (Artur Hołda, Anna Staszek)	1099
1. Komentarz	1099
1.1. Wstęp	1099
1.2. Odsetki kapitałowe i odsetki za opóźnienie zgodnie z KC	1100
1.2.1. Odsetki kapitałowe	1100
1.2.2. Odsetki za opóźnienie	1103

1.3. Odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych	1107
1.3.1. Zwrot kosztów dochodzenia należności	1108
1.3.2. Metodologia obliczania terminów w transakcjach handlowych	1109
1.4. Porównanie przepisów dotyczących odsetek kapitałowych oraz odsetek za opóźnienie przed i po 1.1.2016 r.	1110
1.5. Określanie terminów naliczania odsetek	1112
1.6. Przedawnienie odsetek	1114
1.7. Zaliczanie wpłaty dłużnika na poczet spłat raty długu oraz na spłatę odsetek	1115
1.8. Odsetki kapitałowe, odsetki za opóźnienie, koszt dochodzenia należności w prawie podatkowym – przychody podatkowe i koszty uzyskania przychodu	1116
2. Wzory	1117
2.1. Instrukcja obliczania odsetek za opóźnienie	1117
2.2. Instrukcja naliczenia odsetek za opóźnienie w transakcji niebędącej transakcją handlową (zgodnie z art. 481 KC)	1118
2.3. Instrukcja naliczenia odsetek w transakcji handlowej – zgodnie z ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych	1119
2.4. Nota o zapłatę rekompensaty za koszty odzyskiwania należności zgodnie z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych	1120